

Pokoušení na poušti

Javorník, 6.2.2011
Rodinné bohoslužby

Čtení: Mt 4, 1 – 11; Text: Jakub 4, 7

V zepřete se ďáblu a uteče od vás.

Děti v nedělní škole si naposledy vyprávěly o Janu Křtiteli, o tom, jak k němu přicházeli lidé, aby je pokřtil, a on je učil, jak mají činit pokání. Tehdy za Janem Křtitelem přišel také Pán Ježíš. Nikdo ho ještě neznal. Jenom Jan Křtitel. Ježíš za ním přišel, aby se také dal od Jana pokřtít. Jan se ale zdráhal. Řekl Ježíšovi: „Já bych měl být pokřtěn od tebe, a ty jdeš ke mně?“ Ale Ježíš nechtěl pro sebe žádné výjimky a výhody, žádná privilegia. Vždyť nikdo kolem ještě netušil, kdo to Ježíš je. Pro Ježíše samotného byl ten křest nesmírně důležitý. On sám při něm totiž prožil něco zvláštního. Spatřil, jak se otevřela nebesa, přilétla holubice a spočinul na něm Duch svatý. A z nebe se ozval hlas: „Ty jsi můj milovaný Syn, tebe jsem si vyvolil.“ Z biblického textu není zcela jasné, zda něco z toho viděli a slyšeli i lidé okolo Ježíše. Ale je zřejmé, že se tu stalo něco zvláštního. Zvláštním způsobem se tu zjevilo propojení Boha Otce, Syna a Duchu svatého. Křesťané vyznávají, že Ježíš je pravý Bůh a zároveň pravý člověk. Neumíme to jinak pojmenovat, než tak, že Ježíše označujeme za Božího Syna.

Ale my nechápeme plně, co to znamená, že se v Ježíši Kristu Bůh stal člověkem. I Ježíš sám byl podroben zkoušce, zda svému poslání správně rozumí a zda v něm ob stojí. Ďábel se totiž snaží všechny dobré Boží plány zhatit a obrátit naruby. Ďáblovi se vůbec nelíbilo, že se Pán Bůh chtěl přiblížit k člověku až tak, že se stal člověkem. Ďábel už od počátku našeptává lidem, že je to obráceně a že se mohou a musí sami stát bohem. Zkoušel to už v ráji, když Adamovi a Evě sliboval, že budou jako bohové. A teď chce totéž nabulíkovat i Pánu Ježíši.

Využil k tomu chvíli, kdy se Pán Ježíš začal připravovat na své veřejné působení, na svá kázání a vyučování. Ježíš kvůli tomu odešel na poušť, a tam se čtyřicet dnů modlil, přemýšlel o svém poslání, soustředil se na to, co jej čeká a postil se. A tu na něj přicházejí ďábelská pokoušení. Ďábel se snaží, aby si Ježíš to, co nad ním při křtu zaznělo, vyložil špatně. Aby to, že se stal Božím Synem, nechápal tak, že Bůh se stal člověkem, se všemi lidskými slabostmi, bolestmi, utrpením a omezeními lidského těla, ale právě naopak. Aby si Ježíš myslel, že být Synem Božím, znamená, že se z obyčejného člověka stane bůh, který si teď může všechno dovolit. A pokušitel našeptává Ježíšovi: Máš hlad? Vzpomeň si. Při křtu jsi slyšel, že jsi vyvolený Syn Boží. Nejsi tedy obyčejný člověk. Nemusíš trpět hladem. Jsi-li Syn Boží, řekni tomuto kameni, ať je z něho chléb.“ Pán Ježíš tehdy ďáblovi odpověděl: „Ne, je psáno: Člověk nebude živ jenom chlebem, ale každým slovem Božím.“ To slovo kdysi napsal Mojžíš Izraelcům, poté co čtyřicet let hladověli na poušti. Řekl jim tenkrát, že je Pán Bůh zkouší, aby poznal, co je v jejich srdci. Doslova pověděl, že je Pán Bůh vychovává jako otec svého syna. Od toho jsou zkoušky, utrpení i hlad. Proč by se tomu měl Pán Ježíš vyhnout? Vždyť právě on je Božím Synem, kterého Otec zkouší a vychovává. To přece znamená Boží synovství!

Ďábel se ale nevzdal. Když Ježíš tak dobře zná Písmo svaté, tak jistě ví, co je napsáno v 91 žalmu! Kdysi jsme se to učili zpaměti i na táboře: „On svým andělům vydal o tobě příkaz, aby tě chránili na všech tvých cestách. Na rukou tě budou nosit, aby sis o kámen nohu neporanil!“ Proto skoč z vrcholku chrámu a nic se ti nemůže stát. Ale Pán Ježíš věděl, že slova Písma svatého nejsou automaticky Božím slovem, ale v ústech pokušitelových se mohou klidně stát i ďábovým svodem. Ježíš odpovídá také citátem z Písma, ale nikoli vytrženým ze souvislosti, jak to dělá satan. Ježíš cituje z 5. Mojžíšovy 6, 16: „Je psáno: nebudeš pokoušet Hospodina, Boha svého.“ To slovo bylo řečeno kdysi Izraelcům, kteří pokoušeli Hospodina a žádali na Mojžíšovi vodu v poušti, přičemž pochybovali, že je Bůh mezi nimi a že má o ně péči. Je tam doslova napsáno: Pokoušeli Hospodina pochybováním: "Je mezi námi Hospodin nebo není?" Totéž nyní činí satan: Chce, aby Ježíš pochyboval o Boží starostlivé péči a aby ji podezíravě vyzkoušel. Podezírání znamená nedůvěru. Ďáblova výzva ke skoku z chrámové střechy není výzva ke skoku víry, ale výzva k vyjádření nedůvěry nebeskému Otcí! Ale Boží synovství přece znamená naopak hluboký vztah založený na důvěře. Proto Ježíš musí i toto satanovo pokoušení odmítnout.

Ještě jednou se však ďábel pokusí Ježíše zlomit. Vezme ho na vysokou horu a ukáže mu jakoby v jediném reklamním spotu všechna království světa a jejich slávu. A říká: Toto všechno ti dám. Jako Synu Božímu ti má přece patřit celý svět. Měl by ti ležet u nohou. Všichni lidé by ti měli vzdávat Božskou poctu. Ale získat si všechny lidi na svou stranu, to není jednoduché. Ale já bych to mohl zařídít. Já to s lidmi umím. Znáám všelijaké reklamní triky, kouzlo manipulace. Společnými silami vybudujeme království nebeské. Všude po celém světě budou lidé číst: „Ježíš je Syn Boží.“ Mám jen jedinou podmínku. Že tam bude na konci: „Sponzorem tohoto pořadu je satan.“ Tak, pravda, trochu jsem si to upravil, v bibli je napsáno, že satan požadoval, aby před ním Pán Ježíš poklekl a klaněl se mu. Ale ve svém důsledku je to totéž. Sponzor je ten, kdo něco umožňuje, komu za něco vděčíme, na kom jsme závislí, kdo má nad námi moc. Komu se klaníme, abychom neztratili jeho přízeň a pomoc. Ale to by Pán Ježíš nemohl nikdy před satanem udělat. Pak by se jednalo o veliký podvod. Co by bylo platné, kdyby po celém světě visely plakáty, že Ježíš je Pánem světa, kdyby se ve skutečnosti Ježíš klaněl satanovi a poslouchal tohoto pokušitele? Mohli bychom pak ještě Pánu Ježíši věřit? Určitě ne. To je lepší, když Boží království není v tomto světě moc vidět, nemá velkou a podbíživou

reklamu, ale zůstává pravdivé, přesvědčivé a hlavně, zůstává Boží. Ani kousek moci v něm nepatří satanovi. Satan tam nemá místo. A Pán Ježíš také satana od sebe vyhnal slovy: „Jdi z cesty, satane; neboť je psáno: Hospodinu, Bohu svému, se budeš klanět a jeho jediného uctívat.“ A v té chvíli ho ďábel opustil, a hle, andělé přistoupili a obsluhovali ho.“

Bratři a sestry, máme radost, že Pán Ježíš v tom zápase obstál. Ale co my? Na nás podobná pokušení nepřicházejí? Třeba pokušení myslet si, že jsme něco víc než ostatní, když jsme věřící ... Nebo pokušení zkoušet Pána Boha, jako to dělali ti rodiče v té aktuální zprávě z toho týdne, kteří odmítali poskytnout svému dítěti lékařskou péči, protože si mysleli, že je správné se pouze modlit, až jim nakonec dítě zemřelo. Ale Ježíš říká: „Nebudeš pokoušet Hospodina, Boha svého.“ Anebo pokušení moci, ovládnutí a manipulace s lidmi. Jak rádi bychom s dobrými úmysly lidem „vnutili“ víru. Když se projdete po chodbě v javornické škole, najdete tam vystavené hezké výrobky, ale i docela neuvěřitelné věci. Uvidíte tam třeba ozbrojeného robota s křížem, a u toho popisek: křesťanský robot, který ničí nevěřící. Tak výrobek je to hezký. Myšlenka je ďábelská. Robot, který s laserovou pistolí „získává pro Krista“ všechna království světa a jejich slávu, nemůže být nikdo jiný než převlečený ďábel. Ale nic proti dětské tvořivosti. Ta je mnohem bezelstnější, než co dovedeme vymyslet my dospělí.

Co je však podstatné, a co si máme z dnešního kázání odnést, je upozornění, abychom byli vždycky obezřetní vůči pokušení, abychom je včas rozpoznali a vykárali je do patřičných mezí. Jako to udělal Pán Ježíš. Povzbuzením k tomu nám budiž slovo z Jakubovy epištoly, které si zapamatujte. Je tam napsáno: „Vzepřete se ďáblu a uteče od vás.“

Modlitba: *Pane Ježíši, ty jsi odolal všem ďáblovým svodům. Dej, ať i my dovedeme včas rozpoznat, co je z Ducha svatého a co je našeptávání pokušitele, který je velmi lstivý a úskočný. Stůj při nás a dej, ať se nebojíme odpovídat ďáblu, slovem: Ne. Amen.*